

Lausunto

02.10.2023

Asia: VN/22730/2023

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi energiatuen myöntämisen yleisistä ehdoista vuosina 2023-2027 annetun asetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Business Finlandin lausunto koskien energiatuen myöntämisen yleisistä ehdoista vuosina 2023–2027 annetun asetuksen muuttamista

Innovaatorahoituskeskus Business Finland kiittää mahdollisuudesta kommentoida energiatuen myöntämistä koskevan asetuksen muuttamista koskevaa asetusluonnosta. Olemme tutustuneet luonnokseen ja sitä koskevaan perustelumuiistioon ja nostamme esiin seuraavat huomiot:

Energiatuen myöntämisen yleiset edellytykset

6 § 1 momentin 2)-kohdassa on maininta ”joka tekee hankkeesta peruuttamattoman”. Lisäksi tätä on selvitetty tarkemmin perustelumuiistion s. 5-6. Business Finland toteaa, että käytännössä voi olla haasteellista saada asiakkaat ymmärtämään jo hyvissä ajoin ennen hakemuksen jättämistä, minkälaisia velvoitteita sopimusten tekemiseen ja niiden muotoiluun liittyy. Riski sille, että sopimukseen kirjatut muotoilut eivät täytä asetuksen edellytyksiä, on suuri. Vaikeutta hankkeiden arviointiin ja ymmärtämiseen asiakkaan suunnassa tuo myös se, että muita sitoumuksia ja tilauksia kuin päälaitetilauksia voisi tehdä ennen tuen myöntämistä, jos ne eivät tekisi hankkeesta peruuttamatonta. Tulkinnanvaraisuutta saattaa syntyä esimerkiksi sen suhteen, että mitä pidetään päälaitteena ja mitä muuna tilauksena, jos investointi koostuu useasta eri osiosta. Kokonaisuutena tähän tarvitaan erittäin selkeää ohjeistusta sekä asiakkaille että rahoitushakemusten ja maksatusten käsittelijöille.

Energiatuen myöntämisen erityiset edellytykset

7 § 1 momentin 4)-kohdassa on todettu ”Energiatuen myöntämisen edellytyksenä on, että sähköakkuja koskevassa investointihankkeessa investoidaan samalla uusiutuvan energian tai uusiutuvan vedyn tuotantokapasiteettiin”. Business Finland kysyy, mitkä ovat perustelut sille, että poistetaan mahdollisuus tukea sähköakkuja pelkissä energiatehokkuusinvestointeja sisältävissä hankkeissa eli esitetään Ryhmäpoikkeusasetusta tiukempaa kansallista asetusta? Tulevaisuudessa voisi Business Finlandin näkemyksen mukaan tulla tilanteita, joissa esim. kaasu- ja öljyjärjestelmiä muutetaan sähkölle ja niiden hetkellinen sähkötehontarve voi nousta niin suureksi, ettei käytössä oleva sähköliittymä ole tarpeeksi suuri. Sähköliittymää ei kuitenkaan kannata kasvattaa (kustannukset esim. kaapeloinnista ja muuntajista), koska tehopiikki on lyhyt ja sen voisi hyvin ottaa akustosta. Näin ollen sähköakkujen tukeminen osana energiatehokkuusinvestointeja voisi olla perusteltua.

Energiatuen saaja

8 § 2 momentin 5)-kohdan mukaisesti Energiatukea ei myönnetä Euroopan unionin valtioneuvoston päätöksessä tarkoitetuille vaikeuksissa oleville yrityksille. Ryhmäpoikkeusasetuksen 1. artiklan 4c-kohtaan on kirjattu seuraava poikkeus: ”Tätä asetusta sovelletaan kuitenkin poikkeuksellisesti yrityksiin, jotka eivät olleet vaikeuksissa 31 päivänä joulukuuta 2019 mutta joista tuli vaikeuksissa olevia yrityksiä 1 päivän tammikuuta 2020 ja 31 päivän joulukuuta 2021 välisenä aikana.” Business Finlandin näkökulmasta olisi hyvä, että kaikissa rahoitustoiminnassamme käyttämässämme asetuksissa olisi vaikeuksissa olon suhteen samat Ryhmäpoikkeusasetuksen mukaiset säännöt (tai poikkeukset). Business Finland esittää, että vaikeuksissa olon huojennus ajalle 1.1.2020-31.12.2021 tuotaisiin samansisältöisenä kaikkiin Ryhmäpoikkeusasetuksen muutosten johdosta päivitettäviin asetuksiin.

Investointihankkeessa hyväksyttävät kustannukset

11 §: Ryhmäpoikkeusasetukseen on esimerkiksi artiklan 38 (kohdat 3 ja 8) osalta tuotu aiempaan artiklan 38 muotoiluun verrattuna paljon uutta tukimäärän arviointiin liittyvää kriteeristöä. Perustelum�istion sivulla 8 on selkeästi tuotu esille, missä tilanteissa sovelletaan artiklan 38 kohtaa 3 ja missä tilanteissa kohtaa 8. Business Finland toteaa, että on hyvä, että tukitason määrittely on kansallisen asetuksen osalta pidetty riittävän yksinkertaisena ja siten myös asiakasystävällisenä. Ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisten tukitasoon vaikuttavien kriteeristöjen noudattamisesta eri tilanteissa voitaneen varmistua myös vuosittain annettavien työ- ja elinkeinoministeriön energiatukea koskevien linjausten ja ohjeistusten kautta.

Innovaatorahoituskeskus Business Finland

Timo Metsä-Tokila

Tiina Rajamäki

johtaja

yksikön johtaja

Metsä-Tokila Timo
Business Finland Oy

Rajamäki Tiina
Innovaatiorahoituskeskus Business Finland